Gemeente Wassenaar

Update beheerplan groen

2021-2023

Colofon

Update beheerplan groen 2021 - 2023

Gemeente Wassenaar

Auteurs: D. Burgemeister en P. Spiegeler

28 oktober 2021

Samenvatting

De gemeente Wassenaar draagt verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden. Dit wordt gedaan aan de hand van beheerplannen.
In de beheerplannen is beschreven welke maatregelen voor onderhoud, reparatie, vervanging e.d. moeten worden uitgevoerd. De beheerplannen vormen daarmee de basis voor werkzaamheden aan de openbare ruimte. De beheerplannen vormen tevens de basis voor de begroting. Met de beheerplannen wordt het volgende bewerkstelligd:
• Vertaling van het beleid naar de daadwerkelijke uitvoering en een verbindende schakel zijn tussen visie, beleid en uitvoering;
• Inzicht in de kwantiteit en kwaliteit van de onderdelen van de openbare ruimte;
• Inzicht in de benodigde financiële reserveringen om dit areaal te onderhouden.

Voor de periode 2016 tot en met 2020 heeft de gemeente Wassenaar de volgende beheerplannen opgesteld:
• Wegen
• Groen
• Water
• Spelen
• Bruggen
• Openbare Verlichting
• Wegmeubilair
• Verkeersregelinstallaties

Er zijn echter nog geen nieuwe beheerplannen opgesteld voor 2021 en volgende jaren.
Voor de komende jaren zal eerst een integrale beheervisie en –strategie van de fysieke leefomgeving moeten worden opgesteld. Door het opstellen van een beheervisie en –strategie fysieke leefomgeving moet duidelijk worden hoe er invulling wordt gegeven aan de afspraken met de gemeenteraad. Zoals onder andere over kwaliteitsniveau, verscheidenheid in het beheer maar ook hoe in te spelen op de ontwikkelingen die eraan komen. Dit vormt het kader hoe het beheer en onderhoud bijdraagt aan de gemeentelijke ambities.
Deze beheervisie en -strategie zal vervolgens worden vertaald in diverse instandhoudingsplannen voor de kapitaalgoederen fysieke leefomgeving die de huidige beheerplannen gaan vervangen. Deze documenten zullen naar verwachting in het vierde kwartaal van 2022 aan de Raad worden aangeboden. Dit is te laat om de financiële vertaling van de nieuwe beheerplannen (instandhoudingsplannen) mee te kunnen nemen in de Kadernota en Begroting 2023. Dit kan dan pas in de Kadernota en Begroting 2024.
Dit betekent concreet dat we dan voor de jaren 2021, 2022 en 2023 niet zouden beschikken over actuele geldige beheerplannen. Om deze lacune op te vullen zullen de bestaande beheerplannen 2016-2020 worden geactualiseerd middels een update zodat we ook voor 2021-2023 beschikken over actuele en geldige beheerplannen.

Deze update betreft Groen. Deze update is geen afzonderlijk nieuw beheerplan voor 2021-2023, maar een aanvulling op het bestaande beheerplan Groen 2016-2020. In deze aanvulling zullen de volgende zaken worden meegenomen:

- Actuele stand van zaken van het areaal
- Vastgesteld kwaliteitsniveau
- Korte beschrijving uitgevoerd en nog uit te voeren vervangingen en groot onderhoud dat voor 2016-2020 gepland stond.
- Update klein onderhoud en beheerkosten
- Planning groot onderhoud 2021 en komende jaren op basis van actuele areaalgegevens en actueel prijspeil en gevolgen voor onderhoudsvoorziening en dotatie hieraan
- Planning vervangingsinvesteringen 2021 en komende jaren op basis van actuele areaalgegevens en actueel prijspeil

Inhoudsopgave

1 Inleiding
1.1 Algemeen
1.2 Onderhoud
1.3 Vervanging
1.4 Ontwikkelingen areaal

2 Communicatie
2.1 Algemeen

3 Financiën
3.1 Algemeen
3.2 Jaarlijks onderhoud
3.3 (Achterstallige) vervanging
3.4 Conclusie

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De gemeente Wassenaar draagt verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden.
In het beheerplan groen 2016 – 2020 staan de wettelijke kaders, beleidsuitgangspunten, en onderhoudsmaatregelen beschreven. Dit document vormt de basis voor deze update van het beheerplan groen 2021 – 2022. Deze update geeft inzicht in de financiele benodigde middelen voor onderhoud en vervangingen van het openbare groen.

1.2 Klein onderhoud en beheer

Het door de gemeente te onderhouden areaal groen is divers. Wassenaar kenmerkt zich door een opbouw van duin – horst – weide. Er is stedelijk gebied, er is buitengebied, er is een tussengebied waar villawijken zijn en veel groen aanwezig is en er zijn veel landgoederen die een eigen zone vormen. De variatie en opbouw van het openbaar gebied zorgt ervoor dat Wassenaar een bijzonder gevarieerd openbaar gebied kent.
Dit is ook de reden dat de commissie Fysieke leefomgeving in 2015 de wens heeft uitgesproken om maatwerk te leveren in het onderhoud. Gemiddeld genomen wordt een basis (zeer acceptabel) onderhoudsniveau gerealiseerd. Op basis van dialogen met de bewoners en wijk- en buurtverenigingen wordt het onderhoud waar mogelijk beter afgestemd op de wensen van bewoners en ondernemers in Wassenaar.

Het klein onderhoud betreft het reguliere onderhoud van het groen zoals maaien, snoeien, onkruidbestrijding, beplanting etc.
De beheerkosten betreffen kosten zoals leges kapvergunningen en lokale belastingen groenpercelen gemeente, beheer kennissystemen, kosten water Dunea etc.

In de periode 2018-2020 zijn de onderstaande bedragen uitgegeven voor klein onderhoud en beheer:

	Klein onderhoud	Beheer
2018	€ 765.147	€ 32.418
2019	€ 719.142	€ 62.357
2020	€ 768.427	€ 53.092
	€ 2.252.716	**€ 147.867**

1.3 Groot onderhoud en vervanging

De afgelopen jaren – in de periode van het beheerplan 2016 – 2020 – is geinvesteerd om achterstallig onderhoud en vervanging grotendeels weg te werken. Helaas in in 2016 gekozen voor een 'ingroeimodel' van het vervangingsbudget. Hierdoor is het achterstallig onderhoud in de afgelopen jaren niet in zijn geheel weggewerkt. Het resterende achterstallig onderhoud is financieel inzichtelijk gemaakt. Dit bedrag is opgenomen in de 'Programmering 2021-2022 Investeringen en groot onderhoud kapitaalgoederen openbare ruimte'.

Ondanks het 'ingroeimodel' is het op het moment goed zichtbaar dat de gemeente Wassenaar heeft geinvesteerd in het op orde brengen van haar openbare groen. De (historische) laanbomenstructuren – ook wel de dragers van het Wassenaarse groen genoemd – zijn gerevitaliseerd en waar nodig aangevuld. Dit betreft o.a. De Schouwweg, Groot Haesebroekseweg / Stoeplaan, Bloemcamplaan, Van Cranenburglaan, Duinrellweg, Hofcampweg en de Konijnenlaan. Groenstroken en -vakken zijn doelgericht vervangen, zoals de omgeving van Prinses Mariaelaan (herinrichting en vergroten duurzaamheid -vergroenen),Johan de Wittstraat, Storm van 's-Gravesandeweg, voormalige Europaschool, gedeeltelijk Prinsenweg(2e gedeelte is in de planning),

Mariaplein (Kerkehout, met actieve burgerparticipatie). Bothaplein en omstreken(wijk Oostdorp) en Wilhelminaplein(met actieve burgerparticipatie) en Strandwal (met actieve burgerparticipatie) zodat deze groene elementen functioneel of estetisch gezien van waarde zijn. Het renoveren van de parken in de landgoederenzone is voor een groot deel uitgevoerd, zoals in de parken De Paauw en Backershagen. Het uitvoeringsplan voor park Rust en Vreugd is gereed. De uitvoering start dit jaar. Voor park De Wittenburg is het herstelplan in de maak. De fysieke uitvoering start in 2022. Tenslotte is de afgelopen jaar ook geinvesteerd in adoptiegroen (zelfbeheer : o.a Strandwal, en enkle locaties in het van Polanenpark) objecten, het opknappen van recreatieve wandel(o.a. in de langoederen)- en ruiterpaden(oude zijn vervangen en nieuwe route's (met actieve participatie van ruitervereniging)zijn toegevoegd. Tevens zijn naast de bstaande banken diverse zitbanken toegevoegd(in oveleg met burgerparticipatie)op diverse locaties(zoals bijvoorbeeld aan het strandopgang van de Wassenaarse Slag.

In de periode 2017-2020 zijn de onderstaande bedragen voor vervangingen uitgegeven:

Vervangingen groen 2017-2020		
2017	€	823.238
2018	€	695.569
2019	€	719.490
2020	€	826.447
	€	**3.064.744**

Deze vervangingen van groene beheerelementen vindt jaarlijks plaats om het groenareaal op orde te houden. Hiervoor wordt jaarlijks beheergeld (vervangingsbudget) vrijgemaakt, zodat ieder jaar een gedeelte van het areaal wordt vervangen. Deze vervanging is noodzakelijk, omdat ook groen een bepaalde levensduur heeft. Echter wil dat niet zeggen dat groene elementen aan het einde van de levensduur direct worden vervangen. Vervangig van het groenareaal vindt plaats op basis van een inspectie.

Door middel van een inspectie, welke uitgevoerd worden door een onafhankelijk partij, wordt de huidige situatie aan (achterstallige) vervanging in beeld gebracht. Deze toetsing vind plaats volgens de NEN2767 -normering. Deze landelijk gebruikte normering toetst de staat van de beplanting of element. Door middel van het geven van een score wordt bepaald of het vak, beplantingsvak, gras of ander element er goed bijstaat of dat er hersteld of vervanging dient plaatst te vinden. Er wordt aan de hand van een score A, B, C, of D.
Definitie intensiteit gebrek: De score A is dusdanig dat er geen ingrijpen noodzakelijk is.
B.= Beginstadium: Het gebrek is zichtbaar maar heeft gering invloed op de conditie van het bouwdeel. Het gebrek is nog omkeerbaar.
C. =Gevorderd stadium: Het gebrek heeft zichtbaar negatieve invloed op de conditie van het bouwdeel. Het gebrek is nog omkeerbaar.
D.= Eindstadium: Het gebrek heeft zichtbaar zeer negatieve invloed op de conditie van het bouwdeel. Het gebrek is niet meer omkeerbaar.
Uit de gevens blijkt dat de gemeente Wassenaar voor het merendeel scoort op B en A met enkle uitschieters naar D.
De meest recente inspectiegegevens zijn bijvoorbeeld gebruikt voor het opstellen van de 'Programmering 2021-2022 Investeringen en groot onderhoud kapitaalgoederen openbare ruimte'. Dit document is in juli dit jaar aangeboden aan de gemeenteraad. In deze programmering is inzichtelijk gemaakt wat de te verwachten kosten zijn en uit welke budgetten deze betaald moeten worden. Ook is aangegeven in welk jaar de uitvoering van start gaat en in welk jaar de uitvoering naar verwachting gereed is. In de programmering zijn zo reëel mogelijke kostenramingen opgenomen.

Overzicht programmering groen:

Programmering Wassenaar 2021-2023			
Jaar	**2021**	**2022**	**2023**
Totaal	**688.500**	**697.200**	**723.900**
Disciplinair	*543.750*	*552.250*	*570.750*
Multidisciplinair	*144.750*	*144.950*	*153.150*

1.4 Ontwikkelingen areaal

Er zijn diverse ontwikkelingen waardoor het beheerareaal wat betreft kwaliteit en kwantiteit in de komende beheerperiode verandert.

Door nieuwe ruimtelijke ontwikkeling treedt verandering op in het beheerareaal. In dit beheerplan wordt hier financieel nog geen rekening mee gehouden. De uitbreiding van areaal en zodoende beheergelden voor de beheerelementen worden separaat opgevoerd bij P&C cyclus.

Ook voor de aankomende beheerperiode zijn aandachtspunten. Bijvoorbeeld het ontstenen, dan wel vergroenen van 'harde' oppervlakten. Bij noodzakelijke vervanging van bijvoorbeeld trottoirs en pleinen kan vooraf worden afgevraagd of dit ook ontsteend kan worden. Indien dit mogelijk is zonder dat de functionaliteit van de plek ongewenst verandert is het mogelijk dit met groen in te richten. Er vindt zo een verschuiving plaats in beheer en financiële middelen. Het komt onder andere het waterverbergend vermogen van de grond en biodiversiteit ten goede.

Een andere ontwikkeling is het door de gemeente beter faciliteren, stimuleren en uitdragen van het zelfonderhoud, ofwel adoptie van groen door bewoners en bedrijven. In samenwerking met de wijk- en buurtverenigingen worden bewoners en bedrijven geinfomeerd en geënthousiasmeerd om zelf openbaar groen te onderhouden. Het voordeel hiervan is een hogere kwaliteit van groen in de buitenruimte. Daarnaast leidt het tot een verbetering van de sociale cohesie in buurten.

2 Communicatie

2.1 Algemeen

De gemeente communiceert op verschillende momenten over de uitvoering van het beheer en onderhoud binnen de openbare ruimte. Bedrijven en bewoners hebben regelmatig vragen over het beheer. Communicatie is in het gehele beheerproces van belang.

Bewoners en bedrijven kunnen vragen mailen aan gemeente@wassenaar.nl Ook kunnen zij via het meldingssysteem een vraag stellen. De wijkteams van de gemeente hebben ook direct contact met bewoners over het onderhoud. Zij zijn de oren en ogen van de gemeente in de wijk en dagelijks aanspreekbaar. Daarnaast verloopt veel communicatie via de wijkmanagers, via het klantcontact centrum en direct via de beheerders.
Bij vervanging van beheerelementen maakt de gemeente gebruik van diverse communicatiemiddelen zoals informatiebrieven aan omwonenden en de gemeentelijke website. Bij grootschaligere herinrichting wordt gebruik gemaakt van een breder participatieproces.

De gemeente gaat de komende beheerperiode inzetten op strategische communicatie. Strategische commuicatie geeft inzicht aan inwoners en bedrijven. Bijvoorbeeld op welke momenten onderhoudsactiviteiten plaatsvinden of uitleg waarom een onderhoudsacitviteit plaatsvindt. Door strategische communicatie is het enerzijds mogelijk het aantal vragen, klachten en meldingen te laten dalen. Anderzijds wordt hiermee ingespeeld op de wens van bewoners en bedrijven voor meer informatie en betrokkenheid bij de groene openbare ruimte.

3 Financiën

3.1 Algemeen

Alle uitgaven voor groen worden vanuit de exploitatiebudgetten betaald. Er is voor groen geen onderhoudsvoorziening.
Onderstaand wordt een totaaloverzicht gegeven van de benodigde budgetten voor beheer, onderhoud en vervangingen van het groenareaal binnen de gemeente Wassenaar.

3.2 Jaarlijks onderhoud en beheer

Voor jaarlijks onderhoud is er voor de jaren 2021-2025 per jaar een bedrag geraamd van € 719.271. Voor beheer is er per jaar een bedrag geraamd van € 51.857.

In paragraaf 1.2 wordt een toelichting op deze kosten gegeven en de uitgaven in de jaren 2018-2020. De genoemde budgetten blijken voldoende om de uitgaven in de genoemde jaren tot 2025 te dekken.

3.3 Groot onderhoud en vervanging

Voor groot onderhoud en vervangingen groen is er voor de periode 2021-2023 per jaar een bedrag van € 668.621 geraamd. Voor groot onderhoud en vervangingen groen is geen onderhoudsvoorziening.

In paragraaf 1.3 wordt een toelichting op deze kosten gegeven en de uitgaven in de jaren 2017-2020. In de afgelopen jaren waren de werkelijke uitgaven aan groot onderhoud en vervanging hoger dan het begrote bedrag. De verwachting is dat in de jaren 2021-2023 deze uitgaven binnen het begrote bedrag van € 668.621 blijven. Bij het opstellen van het nieuwe beheerplan Groen volgend jaar zal de hoogte van de ramingen opnieuw worden bekeken. Eventuele wijzigingen zullen dan worden meegenomen in de eerstvolgende Kadernota.